

AC. 5.

Õesti:ma rahwa

K a l e n d e r,

ehk

L ä h t = N a m a t

I 8 4 0

Alasta peäle, parrast meie
Jesanda Jesusse Kristusse
sündimist.

Sel Alastal on 366 Päwa.

Tallinnas,
trükkitud Lindworsi kirjadega.

Märkide selletaminne.

Moore fu.

Esimenne werend.

Täis fu.

Wimne werend.

p. pärrast.

p. l. pärrast lounat.

e. l. enne lounat.

P. Pühha.

Der Druck dieses, blos zum Gebrauch in den Ostsee-
Provinzen bestimmten Kalenders, ist unter den gesetzlichen
Bestimmungen gestattet.

Dorpat, den 29. July 1839.

(L. S.)

M. v. Engelhardt,
Censor.

Sündind asja aiaarw.

Comisfest tännini	5789 aast.
Kristusse sündimisest tännini	1840 —
Et Peterpurri liina ehhitama hakkati	137 —
Et meie Ma Wenne-rigi wal- litsuse alla sai	130 —
Et suurikeli Tartus asutati	38 —
Et uxi rougid hakkati pannema	37 —
Et Prantsus Wenne-maale tulli ja Moskwa arapõl- letas	28 —
Et Tallinna-maal priust kulus- tati	23 —
Et Riia-maal priust kulus- tati	20 —
Et Keiser Nikolai wallitse- mas on	15 —

Joulo ja Wastla päwa wahhel on 9 Näd-
dalat ja 2 Päwa.

Januarius.

Neäri-Ku.

Kristusse ümberleikamisest. Luk. 2, 21.		
1 Esmasp.	Neäri Pääw.	Alita Jum.
2 Teisp.	Abel, Set	Külm;
3 Keßnäd.	Enok	ja selge
4 Neljasp.	Metusalem	taemas.
5 Rede.	Simon	Tormised
6 Laupäaw.	3 Kunn. Pühha.	

Jesüs 12 aastat wanna. Luk. 2, 41.		
7 Pühhap.	1 P. p. 3. K. P.	 2, 12 e. e.
8 Esmasp.	Erart	ilmad
9 Teisp.	Peatus	
10 Keßnäd.	Paawli P.	lummesaoga.
11 Neljasp.	Ewraim	Kange
12 Rede.	Rein	
13 Laupäaw.	Hilarius	Külm.

Pulmad Rana Linnas. Joann. 2, 1.		
14 Pühhap.	2 P. p. 3. K. P.	 3, 12 p. e.
15 Esmasp.	Tiidrik	ja selged ilmad.
16 Teisp.	Risbert	
17 Keßnäd.	Tönnise P.	

Sel Kuul on 31 Päwa.

18 Neljasp.	Uksel	Lund.
19 Rede.	Sara	
20 Laupäaw.	Waab. Seb.	Pehme

Pealikust Kapernauma l. Matt. 8, 1.		
24 Pühhap.	3 P. p. 3. K. P.	 8, 37 p. e.
22 Esmasp.	Madlena	
23 Teisp.	Lotta	ilm
24 Keßnäd.	Timoteus	annab
25 Neljasp.	Paaw. Umberp.	paljo
26 Rede.	Policarpus	lund.
27 Laupäaw.	Krisostomus	

Kristus sunnib tuled. Matt. 8, 23.		
28 Pühhap.	4 P. p. 3. K. P.	 5, 43 p. e.
29 Esmasp.	Samuel	
30 Teisp.	Udelgund	Selge taes
31 Keßnäd.	An	was.

12nemal selle ku päwal touseb päike kello 8 ja ühhe pole tundi, lähkäs loja kello 3 ja ühhe pole tundi. Pääw on pikk 7 tundi, ja 8 17 tundi.

1 Neljasp.	Prigitta	Kuilm
2 Rede.	Kuunla P.	lähhäb
3 Laupäaw.	Hanna	

Umbrohhust. Matt. 13, 24.

4 Pühhap.	5. P. p. 3. R. P.	 3, 33 p. e.
5 Esmasp.	Agata	
6 Teisip.	Dorkenne	langemaks.
7 Keskäd.	Rikard	
8 Neljasp.	Salomon	Tuulsed
9 Rede.	Apolonia	ilmad.
10 Laupäaw.	Edo	

Wina: Mäest. Matt. 20, 1.

11 Pühhap.	9. P. e. Kr. üll. P.	Kuilm.
12 Esmasp.	Eulalia	
13 Teisip.	Penigna	 0, 29 p. e.
14 Keskäd.	Walentin	
15 Neljasp.	Wauстина	Miisked
16 Rede.	Juliana	
17 Laupäaw.	Konstantia	uddused

Kühwi Mehhest. Luk. 8, 4.

18 Pühhap.	8. P. e. Kr. üll. P.	ilmad.
19 Esmasp.	Sim. Ap.	
20 Teisip.	Eigarius	 5, 45 e. e.
21 Keskäd.	Jesaias	
22 Neljasp.	Peetri P.	Summes
23 Rede.	Mina	
24 Laupäaw.	Maddise P.	saddo

Kristusse kannatamine. Luk. 18, 31.

25 Pühhap.	Paasto Pühha.	ja:
26 Esmasp.	Nestor	
27 Teisip.	Wastla P.	
28 Keskäd.	Tuhka P.	 0, 46 e. e.
29 Neljasp.	Urbanus	sulla.

16nemal selle ku päwal touseb päike kello 7, lähhäb-loja kello 5. Päaw on 10, 6 14 tundi pitk.

Martsius.

Vaasto-Ru.

1 Rede.	Albinus	Selge
2 Laupääd.	Medea	

Kristusse kiusatusfest. Matt. 4, 1.

3 Pühhap.	1 P. Vaastus.	taevas,
4 Esmasp.	Adrian	
5 Teisp.	Angelius	 6, 10 e. e.
6 Keßnäd.	Palme Pääw.	
7 Neljasp.	Perpetua	weike
8 Rede.	Pööri P.	külm.
9 Laupääd.	Prudentius	

Ramanäa Raesest. Matt. 15, 21.

10 Pühhap.	2 P. Vaastus.	Selged
11 Esmasp.	Konstantin	ja
12 Teisp.	Krefor	külmad
13 Keßnäd.	Ernestus	 8, 20 e. e.
14 Neljasp.	Salarias	
15 Rede.	Longinus	
16 Laupääd.	Aleksander	ilmad,

Sel Ruul on 31 Väwa.

Kristus aiab kurratid wälja. Luf. 11, 14.		
17 Pühhap.	3 P. Vaastus.	wahhel
18 Esmasp.	Kawriel	summes
19 Teisp.	Josep	saddo.
20 Keßnäd.	Olga	
21 Neljasp.	Pent-	 4, 59 p. 2.
22 Rede.	Kawael	
23 Laupääd.	Teodor	

5000 Mehhe södtmissest. Joan. 6, 1.

24 Pühhap.	4 P. Vaastus.	Miisked
25 Esmasp.	Vaast. Mar. P.	tuulsed
26 Teisp.	Emanuel	
27 Keßnäd.	Kustaw	 8, 0 e. e.
28 Neljasp.	Kidon	
29 Rede.	Eustahius	ilmad.
30 Laupääd.	Adonius	

Jesus kiuwidega wißatud. Joan. 8, 46.

31 Pühhap.	5 P. Vaastus	
------------	--------------	--

ronemal selle ku päwal touseb päike kello 6, lähhäb loja kello 6. Pääw on 12, ja ö 12. tundi pitk.

Aprillis.

Jüri-cht Mahla-Ku.

1 Esmasp.	Karjal. P.	Selge
2 Teisp.	Paulina	taewas
3 Keßnäd.	Berdinand	
4 Neljasp.	Ambrosius	 9, 33 p. e.
5 Rede.	Maksim	
6 Laupäaw.	Kölestin	ja

Kristusse jisse söitmisest. Matt. 21, 1.

7 Pühhap.	6 P. Paastus.	tuult.
8 Esmasp.	Liborius	
9 Teisp.	Pogislans	 külmad
10 Keßnäd.	Esekiel	ja
11 Neljasp.	Suur Neljas P.	
12 Rede.	Suur Rede.	 1, 25 e. e.
13 Laupäaw.	Justinus	

Kristusse ülestoumisest. Mark. 16, 1.

14 Pühhap.	Essim. P.	Künni P.
15 Esmasp.	Teine P.	selged
16 Teisp.	Kolmas P.	ilmad.

Sel Kuul on 30 Päwa.

17 Keßnäd.	Rudolw	Kallis
18 Neljasp.	Walerian	fewwadine
19 Rede.	Simon	
20 Laupäaw.	Jakobine	 1, 44 e. e.

Kinnipandud uksest. Joann. 20, 19.

21 Pühhap.	1. P. p. Üll. P.	ilm.
22 Esmasp.	Kajus	
23 Teisp.	Jüri P.	Selge
24 Keßnäd.	Albert	taewas
25 Neljasp.	Markusse P.	
26 Rede.	Esekiel	 4, 23 p. e.
27 Laupäaw.	Anastasius	

Heast karjatsest. Joann. 10, 12.

28 Pühhap.	2. P. p. Üll. P.	annab
29 Esmasp.	Reinmund	
30 Teisp.	Erastus	soja.

12nemal selle ku päwal touseb päike pole tundi pärrast kello 4, ning lähkääb loja pool tundi pärrast kello 7. Päaw on piik 15. ja d. 9. tundi.

Majus.

Meio-ehk Leht-Ku.

1 Keßnäd.	Wolbri P.	Sojad
2 Neljasp.	Sigismund	pawad.
3 Rede.	† Leidminne.	 1, 9 p. e.
4 Laupäaw.	Wlorian	

Ürrikeße aia pärrast. Joann. 16, 16.

5 Pühhap.	3. P. p. Üll. P.	Pilwne
6 Esmasp.	Susanna	
7 Teisip.	Ulrika	taewas
8 Keßnäd.	Tanislauß	
9 Neljasp.	Niggula P.	annab
10 Rede.	Gordian	wihma.
11 Laupäaw.	Liberatus	

Kristuße ärraminneisest. Joann. 16, 5.

12 Pühhap.	4 P. p. Üll. P.	 3, 2 p. e.
13 Esmasp.	Serwatus	
14 Teisip.	Kristjan	Wägga
15 Keßnäd.	Sohwi	foe.
16 Neljasp.	Greet	

Sel Kuul on 31 Päwa.

17 Rede.	Anton	Mürristas
18 Laupäaw.	Erik	missed
Digest pallunneisest. Joann. 16, 23.		
19 Pühhap.	15 P. p. Üll. P.	 8, 53 e. e.
20 Esmasp.	Sevilla	
21 Teisip.	Pontufine	wähenda.
22 Keßnäd.	Emilie	wad suurt
23 Neljasp.	Suur + P.	soja.
24 Rede.	Ester	Selge taewas
25 Laupäaw.	Urwan	

Römustajast. Joann. 15, 26.

26 Pühhap.	6 P. p. Üll. P.	 2, 55 e. e.
27 Esmasp.	Eudolp	
28 Teisip.	Willem	ja tuulsed
29 Keßnäd.	Maksimilian	ilmad.
30 Neljasp.	Wikand	Hea soe
31 Rede.	Petronella	ilm.

8mal selle ku päwal touseb päike pole tundi pärrast kello 3. ning lähkääb loja pole tundi pärrast kello 8. Päaw on pitk 17. ö agga 7. tundi.

1 Laupääd.	Kotikal	Head
Pühhaft Waimust. Joann. 14, 23.		
2 Pühhap.	Nelli Pühhi.	ilmad.
3 Esmasp.	Teine Pühha.	 4, 27 e. e.
4 Teisp.	Kolmas Pühha.	
5 Keßnäd.	Poniwastus	Sojad
6 Neljasp.	Antonius	päwad
7 Rede.	Eufretsia	mürrišta
8 Laupääd.	Medardus	
Kristus ja Nikodemus. Joann. 3, 1.		
9 Pühhap.	3 aino Jumm. P.	Pitkem P.
10 Esmasp.	Hans	missäga,
11 Teisp.	Parnabas	 1, 9 e. e.
12 Keßnäd.	Vasilides	
13 Neljasp.	Tobias	rahhe
14 Rede.	Walerius	
15 Laupääd.	Widi Pääd.	ja wihmaga.

Nikkast mehhest. Luf. 16, 19.

16 Pühhap.	1 P. p. 3. a. J. P.	
17 Esmasp.	Nikander	3, 37 p. e.

18 Teisp.	Homerus	Tormised
19 Keßnäd.	Kermastus	ilmad,
20 Neljasp.	Wlora	ja wihma,
21 Rede.	Rael	
22 Laupääd.	Karolina	
Surest õhto: sõma: aiaft. Luf. 14, 16.		
23 Pühhap.	2 P. p. 3. a. J. P.	 3, 42 p. e.
24 Esmasp.	Jaan P.	
25 Teisp.	Webronia	felle järrel
26 Keßnäd.	Jeremias	kalid sojad
27 Neljasp.	Marta	päwad.
28 Rede.	Josua	
29 Laupääd.	Peter Pawli P.	

Kaddunud lambast. Luf. 15, 1.

30 Pühhap. | 3 P. p. 3. a. J. P. |

ionemal felle fu päwal touseb päike 3 we:
rendit pärrast kello 2, ning lähhab loja üks we:
rend pärrast kello 9. Pääd on pitk 18 ning üks
pool tundi, õ agga 5 ning üks pool tundi.

1 Esmasp.	Teobald	Kallid
2 Teisip.	H. Mar. P.	 7, 9 p. e.
3 Keskäd.	Kornelius	
4 Neljasp.	Ulrik	sojad
5 Kede.	Anselm	päwad.
6 Laupädw.	Hektor	

Olge armolised. Luf. 6, 36.

7 Pühhap.	4 P. p. 3. a. J. P.	Ilmad
8 Esmasp.	Kilian	lähwad
9 Teisip.	Kirillus	
10 Keskäd.	7 Wenda.	 8, 24 e. e.
11 Neljasp.	Eleonora	
12 Kede.	Hindrik	ikka soje:
13 Laupädw.	Marrette Pädw.	

Rohkest kallafagist. Luf. 5, 1.

14 Pühhap.	5 P. p. 3. a. J. P.	maks ja
15 Esmasp.	Upost. Jagg.	tullewad
16 Teisip.	August	 11, 6 p. e.
17 Keskäd.	Aleksius	
18 Neljasp.	Rosina	kanged

19 Kede.	Priderika	mürrista
20 Laupädw.	Elias	missed.

Wariseride Diguuse. Matt. 5, 20.

21 Pühhap.	6 P. p. 3. a. J. P.	Wägga
22 Esmasp.	Maria Magd.	head
23 Teisip.	Oskar	
24 Keskäd.	Kristina	 6, 54 e. e.
25 Neljasp.	Jakobi P.	
26 Kede.	Anno	surwised
27 Laupädw.	Marta	

4000 Mehhe söötmisses. Mark. 8, 1.

28 Pühhap.	7 P. p. 3. a. J. P.	
29 Esmasp.	Olowi Pädw.	päwad.
30 Teisip.	Kermanus	
31 Keskäd.	Rebekka	

12nemat selle ku päwal touseb päike pole tundi pärrast kello 3, ning lähhab loja pole tundi pärrast kello 8. Pädw on pitk 17, 6 agga 7 tundi.

1 Neljasp.	Peetri W.	 8, 54 e. p.
2 Rede.	Annibal	
3 Laupääd.	Elesar	Mittokord

Walle Prohwetideft. Matt. 7, 15.

4 Pühhap.	8 P.p.3.a.3.P.	santid
5 Esmasp.	Oswald	ja
6 Teisip.	Eigenius	willud
7 Keßnäd.	Sekstus	
8 Neljasp.	Dusso	 1, 56 p. e.
9 Rede.	Romanus	
10 Laupääd.	Lauritse Pääw.	ilmad.

Üllekohtuseft mata piddajast. Luk. 16, 1.

11 Pühhap.	9 P.p.3.a.3.P.	Selle järrel
12 Esmasp.	Klara	tullerwad
13 Teisip.	Hildebert	head
14 Keßnäd.	Klementine	
15 Neljasp.	Nuuki M. P.	 8, 22 e. e.
16 Rede.	Isaak	
17 Laupääd.	Willibald	

Jerusalemma liina ärrarikmisest.	Luk. 19, 41.	
18 Pühhap.	10 P.p.3.a.3.P.	sojad
19 Esmasp.	Sebald	pääwad.
20 Teisip.	Vernhard	
21 Keßnäd.	Rut	Wihma
22 Neljasp.	Willipert	
23 Rede.	Sakeus	 0, 16 e. e.
24 Laupääd.	Pertli Pääw.	

Wariserist ja Edlnerist. Luk. 18, 9.

25 Pühhap.	11 P.p.3.a.3.P.	ja
26 Esmasp.	Trencus	
27 Teisip.	Gebhard	tuult.
28 Keßnäd.	Augustus	
29 Neljasp.	Joan. Huft.	
30 Rede.	Benjamin	 9, 23 p. e.
31 Laupääd.	Kristwrid	

14nemal selle ku päwal toufeb päike 3 werend
dit pärrast kello 4, ning lähkää loja werend pärr.
kello 7. Pääw on pitk 14 ning üks pool, 8
agga 9 ning üks pool tundi.

September. Suggise-ehk Mihkli-Ku.

Kurdist ja keletumast. Mark. 7, 31.

1 Pühhap.	12 P.p.3.a.J.V.	Ilmad
2 Esmasp.	Elisa	
3 Teisip.	Mansuetes	on
4 Keßnäd.	Teodofia	ikka weel
5 Neljasp.	Moses	
6 Rede.	Magnus	 7, 10 p.e.
7 Laupäaw.	Regina	

Preestrist ja lewitist. Luk. 10, 23.

8 Pühhap.	13 P.p.3.a.J.V.	Mar. Sünd.
9 Esmasp.	Pruno	wägga
10 Teisip.	Costenes	head.
11 Keßnäd.	Pööri P.	Siis
12 Neljasp.	Sirus	
13 Rede.	Amatus	 8, 5 p.e.
14 Laupäaw.	† Ullendam.	

Kümnest Piddali-többisest. Luk. 17, 11.

15 Pühhap.	14 P.p.3.a.J.V.	tulleswad
16 Esmasp.	Leontina	

Sel Kuul on 30 Päwa.

17 Teisip.	Josepina	tuulsed
18 Keßnäd.	Gottlib	ja
19 Neljasp.	Werner	
20 Rede.	Wausta	
21 Laupäaw.	MatteussePääw	 7, 16 p.e.

Mammonast. Matt. 6, 24.

22 Pühhap.	15 P.p.3.a.J.V.	wihmased
23 Esmasp.	Osea	ilmad.
24 Teisip.	Joann. sam.	
25 Keßnäd.	Arend	Selge taes
26 Neljasp.	Harald	was.
27 Rede.	Adolw	
28 Laupäaw.	Wentsei	

Maini: liina Surnust. Luk. 7, 11.

29 Pühhap.	16 P.p.3.a.J.V.	 8, 52 e.e.
	Mihkli P.	
30 Esmasp.	Hironimus	

12nemal selle ku päwal touseb päife kello 6, ning lähkääb loja kello 6. Pääw on pitk 12, ning 6 ka 12 tundi.

Oktober.

Wina-ehf Roja-Ru.

1 Teisip.	Wolmar	Ilmad
2 Keſſnád.	Wolrad	lähwad
3 Neljasp.	Jairus	niiskeks
4 Rede.	Prants	ja.
5 Laupääw.	Wridebert	

Wee: többiseſt. Luk. 14, 1.

6 Pühhap.	17 P.p.3.a.3.P.	 1, 46 e. e.
7 Esmasp.	Leikusse P.	
8 Teisip.	Walo	kulmaks.
9 Keſſnád.	Tionisus	Uddune
10 Neljasp.	Nelhior	ja
11 Rede.	Purfart	wihmane
12 Laupääw.	Walwrid	

Euremaſt Kääſuſt. Matt. 22, 34.

13 Pühhap.	18 P.p.3.a.3.P.	 10, 36 e. e.
14 Esmasp.	Kaliketus	
15 Teisip.	Heddo	ilm.
16 Keſſnád.	Kallus	
17 Neljasp.	Leonhard	Selle.

Sel Kuul on 31 Päwa.

18 Rede.	Lukas	
19 Laupääw.	Eutſius	järrel

Alwatud innimeſſeſt. Matt. 9, 1.

20 Pühhap.	19 P.p.3.a.3.P. (Lutter. õige usſo üll. P.)	
21 Esmasp.	Urfel	 2, 42 p. e.
22 Teisip.	Kordula	
23 Keſſnád.	Sewerin	mõnned
24 Neljasp.	Salome	süggiseſed
25 Rede.	Krispin	pääwad.
26 Laupääw.	Ammandus	

Pulma rideſt. Matt. 22, 1.

27 Pühhap.	20 P.p.3.a.3.P.	
28 Esmasp.	Simon Juda	 7, 30 p. e.
29 Teisip.	Narſiſus	
30 Keſſnád.	Uſſalon	Tormiseſed
31 Neljasp.	Wolwgang	ilmad.

16nemal ſelle ku päwal touſeb väike pole tundi pärraſt kello 7, ning lähhab loja pole tundi pärraſt kello 5. Pääw on pitk 9, õ 15 tundi.

1 Rede.	Pühade Pääw.	Pahhad
2 Laupääw.	Hingede Pääw.	

Kunningamehhe Poiašt. Joann. 4, 47.

3 Pühhap.	21 P.p.3.a.3.P.	niisked
4 Esmasp.	Dito	 10, 32 e. p.
5 Teisp.	Plandina	ilmad.
6 Keßnäd.	Kaspar	Wihma
7 Neljasp.	Baltasar	ja
8 Rede.	Klaudius	
9 Laupääw.	Jobst	

Kawwalast sullasešt. Matt. 18, 23.

10 Pühhap.	22 P.p.3.a.3.P.	Mart. Lutt.
11 Esmasp.	Mart. Piisk.	tuult.
12 Teisp.	Jonas	 3, 50 e. p.
13 Keßnäd.	Urkadius	
14 Neljasp.	Predik	Eumme
15 Rede.	Leopold	tuisko.
16 Laupääw.	Ottomar	

Kohto: Rahhast. Matt. 22, 15.

17 Pühhap.	23 P.p.3.a.3.P.	Selged
18 Esmasp.	Gelasius	ja
19 Teisp.	Liisbet	 3, 56 e. p.
20 Keßnäd.	Amos	
21 Neljasp.	Maria Ohw.	Pulmad
22 Rede.	Sesilia	ilmad.
23 Laupääw.	Klement	

Jairi Lütrest. Matt. 9, 18.

24 Pühhap.	24 P.p.3.a.3.P.	Surnutte P.
25 Esmasp.	Kaddrina P.	Lund
26 Teisp.	Konrad	ja
27 Keßnäd.	Jetta	 5, 55 p. p.
28 Neljasp.	Künter	
29 Rede.	Ewart	Pulma.
30 Laupääw.	Undresse P.	

gmal selle ku päwal touseb päike pole tundi
pärrast kello 8, ning lähäb loja pole tundi pä-
rast kello 3. Pääw on pitt 7, agga 8 17 tundi.

Detsember. Joulou-Ku.

Kristusse Sisse: soitmissest. Matt. 21, 1.

1 Pühhap.	1 Kr. Tull. P.	Raunis
2 Esmasp.	Kandidus	
3 Teisp.	Talo	 10, 42 p. e.
4 Kesk-näd.	Parbo	
5 Neljasp.	Sabina	fange külme.
6 Kede.	Nikolas P.	
7 Laupääd.	Agata	

Lähhed enne wimist Päwa. Luf. 21, 25.

8 Pühhap.	2 Kr. Tull. P.	Mar. Sam.
9 Esmasp.	Lühhem P.	
10 Teisp.	Julid	Lumm. saado.
11 Kesk-näd.	Tamaslus	
12 Neljasp.	Ditilia	 11, 3 p. e.
13 Kede.	Eutisa	
14 Laupääd.	Nikafius	Heitsik ilm.

Joannes wangitornis. Matt. 11, 2.

15 Pühhap.	3 Kr. Tull. P.	Lund ja
16 Esmasp.	Albina	
17 Teisp.	Ignatius	

Sel Kuul on 31 Päwa.

18 Kesk-näd.	Kristow	külma tulleb.
19 Neljasp.	Lott	
20 Kede.	Abraham	 0, 29 e. e.
21 Laupääd.	Toma. Pääw.	

Joannesse tunnistussest. Joann. 1, 19.

22 Pühhap.	4 Kr. Tull. P.	Selged päwad ja
23 Esmasp.	Peata	
24 Teisp.	Adam. Ewa	ja
25 Kesk-näd.	Joulo	
26 Neljasp.	Teine Pühha.	 0, 10 e. e.
27 Kede.	Kolmas P.	
28 Laupääd.	Süta Laste P.	

Jumets pannemissest. Luf. 2, 33.

29 Pühhap.	P. p. Joulo.	allatine
30 Esmasp.	Tawet	
31 Teisp.	Silwester	külm.

ionemal selle ku päwal touseb päike werend pärrast kello 9, ja lähkâb loja 3 werendit pärrast kello 2. Pääw on pitk 5 ja üks pool tundi, 6 ja üks pool tundi.

Päwa ja Ku warjutamissed.

Sel aastal warjutakse Päike kaksford ja Ku kaksford, agga meie maal polle mitte üks ainus neist nähha.

Esimesenne on Ku warjutamine 5mal Küünlaku päwal.

Teine on Päwa warjutamine 21sel Küünlaku päwal.

Kolmas on Ku warjutamine 1sel Reikuseku päwal.

Neljas on Päwa warjutamine 15mal Reikuseku päwal.

Agga neid feik ei woi meie maal mitte nähha.

Uasta minutmissed.

Kewwade hakkab 8mal Paastoku päwal, kello 2, 11 minuti pärrast lounat. Siis on päärw ja ö ühhe pikkused.

Sui hakkab 9mal Janiku päwal, kello 11, 18 minuti enne lounat. Siis on meil feigepitkem päärw.

Süggise hakkab 11mal Mihkliku päwal, hommiko kello 1, 23 minuti. Siis jälle on päärw ja ö ühhe pikkused.

Talwe hakkab 9mal Jouloku päwal, öhto kello 6, 43 minuti. Siis on meil feigelühhem päärw.

Teadaandminne mil, ja kus lada-
piddamist on.

1. Talliinna Rubbernemangus.

Talliinnas 1. suur saksa laat. 20ma Junist
ku otsani. 2. Mihkli-ku 26 kuni 28
päwast ja petakse weiste ja hobboste lata.

Haapsalus Neäri-ku 10 ja 11 päwal ja
Mihkli-ku 14 ja 15 päwal.

Jõeletmes näddal pärrast Mihkli-päwa.

Jõhwis, Mihkli-ku 24 mal päwal ja weel
2 päwa.

Reblaste moisas Mihkli-päwal, ja weel 2 p.

Keila kiriko jures Mihkli-päwal.

Kollowerres, Neäri-ku 17 mal ja 18 mal
päwal, ja Wina-ku 4 mal ja 5 mal
päwal.

Lihhulas, Esmaspäwal enne Wastla päwa,
ja Mihkli-ku 24 mal p.

Märijama kiriko jures, 3 mal Krist.
tullemise P.

Ortikal, Neäri-ku 7 mal ja 8 mal p.

Vaides, Kuuula-ku 3 mal p. — Jani-
ku 25 mal p. ja Mihkli-ku 10 mal
ja 11 mal p.

Paldiskis, Kuuula-ku 2 ja 3 mal p. —
ja Mihkli-ku 21 ja 22 p.

Rakwerres, Neäri-ku 27 ja 28 p. —
Jani-ku 16 ja 17. p. — ja Mihkli-
päwal.

Raplas, esimesesl redel pärrast Mihklit ja
kolmandamal redel pärrast Neäri päwa.

Rubbermango kohto kässo järrele ei pea
ennam lubba ollema, ei laupäwal egga püh-
hapäwal lata piddada, waid, päaw pärrast
pühhapäwa.

2. Kia kubbernemangus.

Abja moisas, Mihkli-ku 2 ja 3 mal p.
Antso mois., Mihli-ku 14 mal p.
Audro mois., 13 ja 14 Mihkli-ku päwal.
Helme mois., 15 mal Leikusseku p.
Käo mois., 10 mal Porri-ku p.
Kantso mois., 30 mal Rukki-ku p.
Kastna mois., 15 mal Mihkli-ku p.
Killingi mois., 1, 2 ja 3 mal Mihli-ku p.
Kirrepeäl 17 mal Mihli-ku p.
Koorte mois., 15mal Mihkli-ku päwal.
Wastemoisas, Oktobri-ku 2 ja 3 päwal.
Kosse mois., 24 mal Rukki-ku p.
Kurresare liinas, 1) 6mal Webruallil hak-
kab suur saksa laat; petakse kümme päwa.
2) 1 Wina-ku päw. ja 3 päwa pärr. sedda.
Lustiwerre moisas, 15 mal Porri-ku p.
Mönniste mois., 10 mal Septembril.

Moisefaste mois., 10 mal Augustil.

Mustwees Marti-päwal.

Oldre mois., 10 ja 11 mal Septembril.

Perno liinas, 20 Julil hakkab saksa laat;
petakse kolm nädalat. — Weiste ja hob-
bose laat esmaspäwal ja teisipäwal enne
Mihklit. Kolmas laat petakse esmaspä-
wal ja teisipäwal pärrast 3 Kr. tull. P.

Pötsamaal, 17 mal Mihkli-ku päwal.

Pörawerre mois., 13 mal Septembril.

Räppinas, 4 mal ja 5 mal Mihkli-ku p.

Rossi mois., 24 mal Leikusseku p.

Rouge mois., 8 Mihkli-ku p.

Senno mois., 21. Mihkli-ku p.

Tarto liinas, 1) Suur saksa laat, hakkab
pääw pärrast 3 Kunninga päwa, petakse
kolm nädalat. 2) Peetri laat, 29. Ju-
nil. 3) Mihkli-laad, 29 Septembril.
4) Marja-laad, 1. Nowember.

Tarwaste moisas, Peetri-päwal.

Walga liinas, 1) Saksa laat, hakkab 2. Webruaril, petakse 8 päwa. 2) Jani-päwa laat. 3) Mihkli laat 24 mal Mihkli-ku p. 4) Marti-päwa laat.

Wastfeliinas Mihklipäwal.

Werro liinas, 1) Jani päwal. 2) 24 Mihkli-ku p. 3) 22 Kuuulaku p. suur saksa laat 8 päwa. 4) 10 mal Talweku p.

Weski moisas, 15 Porri-ku päwal.

Willandi liinas, 1) Saksa laat 2 Kuuulaku p. 2) Janipäwa laat. 3) Mihkli laat 24 Mihkli-ku päwal.

Keisri Härra Suggoselts.

Nikolai I. Wenne: Rigi Ülemwallitseja ja Keiser, sündinud 25. Junil 1796. — 44 aastat.

Aleksandra Weodorowna, Keisri Praua, sünd. 1. Julil. 1798. — 42 aastat.

Nende lapsed:

Suurwürstid:

1. Aleksander Nikolajewits, Wenne: Rigi aujärke pärria, Tsesarewits, sündind 17. April 1818 — 22 aastat.
2. Konstantin Nikolajewits, sünd. 9. Septbr. 1827.
3. Nikolai Nikolajewits, sünd. 27. Julil 1831.
4. Mihhail Nikolajewits, sünd. 13. Oktobr. 1832.

Suurwürsti printsessid:

5. Maria Nikolajewna, sünd. 6. Aug. 1819, laulatati 2. Julil 1839 Feugtenbergi Wallitseja, Maximiliani prauaks.
6. Olga Nikolajewna, sünd. 30. August. 1822.

7. Aleksandra Nikolajewna, sünd. 12.
Juni 1825.

Reisri wend.

Suurwürlt Mihhail Pawlowits, sünd.
28. Jan. 1798. — 42 aastat.

Temma Praua: Helena Pawlowna, sünd.
28. Detsem. 1806. — 34 aastat.

Nende lapsed:

Suurwürsti printsessid:

1. Maria Mihhailowna, sünd. 25.
Webr. 1825.

2. Elisabet Mihhailowna, sünd. 14.
Mai 1826.

3. Katarina Mihhailowna, sünd. 16.
Aug. 1827.

Reisri ded.

1. Maria Pawlowna, sünd. 4. Webruar
1786, laulatati 3. Augustil 1804. Wei-
mari Ma Wallitseja Karl Wridrifi
prauaks.

2. Anna Pawlowna, sünd. 7. Jan. 1795,
laulatati 21. Webr. 1816. Hollandi Ma
pärreispärria, Prints Willemi prauaks.

Monned juttustamisfed, meie
armsa ma-rahwa hinge heaks.

I.

Süddameslik patto kahhetseminne ja
mele parrandaminne sadab rõõmu ja
rahho.

Üks tark ja jummalakartlik isä, kel
üks ainus poeg olli, kedda ta ennam armas-
tas, kui keik muud siin ilmaš, satis sedda
omma poega, siis kui olli täie ealisseks
sanud, wodra male, et waaks seält suremat
tarkust ennesele forjada. Seäl wodral
maal furjad innimesed awwatellesid sedda
noort meest furjale, ja saatsid tedda hukka-
tusse tele, meletuma ello pole, ja, liajomisse
läbbi, keigefugguse mu patto tenistusse

sisse. Pärast sedda, kui olli keif omma warrandust ärraraisanud, sai tühhi temma kätte. Siis eksitajad jätsid sedda waest õnnetumat mahha ja naersid tedda. Se willets hing ei leidnud muud nou, kui ennast rõõwlitte seltsi anda. Kui nüüd üks temma isä sõbradest sedda olli teada sanud, otsis temma sedda kohta üles, kus se willets äräeksind noor mees omma kurja mõllamist tagga aias, ja sai widdewikko aial senna. Kohhe kippus se noor rõwelhirmsa hirmutamissenga temma peäle, et saaks tedda wäekaua paljaks risuda. Teine pakkus temmale keif omma rahha, ja ütles: „annaksin sinnule hea melega rohkeminne, siis kui tahhaksid minnoga siit kolledast kohhast äräratulla, ja hakkada omma hinge peästma.“ — Neist sannadest tundis noor mees omma isä:maia sõbra ärra, wärrises ja kissen, das waljo heäleaga: Oh Jummal, Jummal! mis minnust on sanud? — Isä

sõbber hakkas temma käest kinni ja ütles taßase waimoga: „Olled sest aiaß ja selle omma pöörmisse mõttega kohhe jälle omma wanna isä armsaks pojaß lainud. Saad nüüd wast diget arro kätte isseennese ja se pahha tee pärast, mis olled tännini kõndinud. Kalla sest hukkaminne missest taggasi ja kái minnoga.“ Juhhataß nende sannadega sedda noort meest senna maiasse, kus isse korteris olli. — Agga teine, täis habbi ja kahhetsemist, nuttis kibbedaste. Se peäle mõttis sõbber temmale öölda: „Waat, nüüd on päras aeg, isä: male taggasi kallada. Tahhan sinno seltsi jada.“ — Jälle kippus hirm ja wärristus nore mehhe peäle, ja temma ütles: Kuidas se ial sünnib, et astuksin kui raske pattune ja ärrakaddund poeg jummalakartlikko isä silmade ette, ja et saaksin temma käest andeks? Teine wastas: „Ärra seisa mitte kahhe wahhel isä armastusse egga temma

hallastuſſe parrast. Wotta julgust minno
ſanna peäle, ja uſſu ennast iſſa armastuſſe
ſiſſe." — Noor mees kiſſendas ſiis libbe-
da ſüddame wallo al: Seſtsammast, et iſſa
armastuſ lõpmatta on minno waſto, näi-
tab minno pat ſedda raſkem minno meleſt
ollewad. Kuidas ial ſaakſin, julgeſte iſſa
ſilmi wadata! — Teed káiſ ja iſſa:maia
liggi ſamaſ, wibiſ noor mees, ldi ſilmad
allapiddi, ja ütles: Ei mitte; ei tohhi mitte
iſſa:maia alluſe ülle aſtuda. — Wanna
iſſa kátte ollid ſenni rõõmſad ſannumed
joudnud armsa poia ümberpõõrmisſeſt.
Tõttis nore mehhe jouoga pole tee peäl
poia waſto, ja kui olli temmaga kofko ſa-
nud, haſkaſ poia ümber kaela, ning, et poeg
olli tõiſ kibbedat wallo põlwele mahha lan-
gend, tõſtiſ iſſa tedda ülleſ ja nuttiſ rõõm
parrast poia kaelaſ. „Eks ſa ei olle iſſa weel
minno kallis poeg?" ütles iſſa, „ning nüüd
ehk weel kallim kui enne ſedda, ſeſt et ollid

haſkand, udeſ elluſ káiſma." — Iſſa wiis
poega omma kotta, ja teggi temmale kēif
head, weel rohkeſminne kui enne ſedda. Ag-
ga nore mehhe ellopõwad kulluſid ärra mur-
reſ, ja temma aastad õhkamiſſega. Salla-
ja olli iſſa ſüdda temmal leinamaſ ja kurb.
Iggakord et näggi omma au-waart ellatand
iſſa, ldi poeg ſilmad mahha. Iſſal olli ſeſt
wägga halle meel, ja ütles poiale: „Kaſ
tahhad ſiis allati kurb olla? Oh wotta kind-
lat meelt, ja haſka wahheſt, minno ſüddant
ja armastuſt diete ärratundma." — Poeg
waſtaſ ja ütles: Et ollid mind waſto wõ-
nud ilma pahha ſanna mulle ütlematta, kui-
das lähhaſin ſedda ilmaſ unnuſtama! —
Se peäle ütles iſſa lahke nãoga ja pehme
ſannaga: „Eks ſa ei olle kangeſte iſſeen-
neſe peäle kōhhut moiſinud, mo poiokē?
Agga nüüd ekſituſſe õ on ſinnuſt ülle lai-
nud, ja ue ello: pãaw ſinno ſeeſt touſnud.
Et jãtta wahheſt nut mahha, ja kōnni rõõm-

saſte Jummalä ſelge taewa al." — Noor
mees tõſtiſ ſilmad iſſa lahke palle pole ül-
leſ, ja tundis nüüd waſt ellawalt, et temma
ſüddamelik patto kahhetſeminne temma uſ-
ko ſuremaſs olli tõſtnud, temma hinge koor-
mat kergitand, ja tedda rahho pole aitnud.

— Agga ſinna, armas wend ja õdde, kel
ehk ka patto pärraſt raſke ſüdda ſeeſ, minne
ja kaſſu nendaſammoti tõſſiſt kahhetſemiſt
ſiis rahho ja pühha rõõm ſaab wiſſiſte,
kätte ſada; Jummalä abbiga, ſinnule oſſaſs.

2.

Mis kergitab ſurremiſſe tundi?

Tobias olli ühheſſa kümme ühheſſa aas-
tat wanna, ja olli jummalakartlikko mele
ſeeſ elland, ſenni kui langes omma ſurma
wodi peäle. Põwade ots olli temmale lig-
gemale joudnud. Poeg ſeiſiſ temma wodi
kõrwas ja nuttiſ. Temmal olli halle meel

omma wanna iſſa rānga ſurma-woitlemiſſe
pārraſt. Agga Tobias ei kaebanud egga āg-
ganud, waid waim olli ſelge ja palle lahke,
kõhhe kui wallo nattuke taggaſi andiſ.
Poeg ütles ſiis: Oh armas iſſa, kui wāgga
pean immeks pannema ſedda ſinno kindlat
waimo, miſ ſinnule liſumatta jāāb keige
kibbedama wallo ja ſurma ahhaſtuſſe ſeeſ!

— Tobias teggi ſuud lahti ja rātiſ ſedda
wiſi poiale: „Wata, ollen ſinnule mitto
korda kōnnelenud ſeſt pitkaſt tee-kāimiſſeſt,
miſ piddin nores põlweſ iſſa kāsſo mōda
kätte wōtma, temma nou ühhe wōdra Ma
ſeeſ toimetada. Kui olin Jummalä abbi-
ga ſega korda ſanud, kallāſin ſure iggaſe
miſſega iſſa-ma pole taggaſi. Wiimsed
tee-reiſo pāwad ollid kōl raſked: lāſſid muſt
tulliſeſt liwa merreſt lābbi, muſt ülle māg-
gede, miſ jārſkud ja waewaliſſed ollid.
Mōtlesin ſel aial iſſa ja iſſa-ma peäle, ja
ſe mōtte tāitiſ ſüddant kindla melega, ja

teggi minno nõrgaks lainud liifmed jälle
tuggewaks. Edttasin mehhe sammudega
eddasi; sain isä-maad kätte, ja hakkasin
isä ümber kaela." — Kui Tobias neid
sanno olli rāfinud, panni surma wallo ueste
suud temmale kinni. Ugga segi wallo lāks
jälle ülle, ja kōhhe nāggo olli temmal lahke.
Hakkas seddamaid seält peäle, kus kōnne
polele olli jānud, ütteldes: „Kui jo se ig-
gatseminne, mis mul olli omma ilmalikko
isä-ma järrele, keif sedda waewa fergitas,
mis selle pitka tee-reiso peäl piddin katsu-
ma; oh eks siis iggatseminne selle igga-
weße rahho ja rõmo isä-ma järrele ei jou-
aks seddasamma head minnule praego sata?
Mis maksab kōl üks surrelik isä selle igga-
weße? Isä wasto? Eks sesamma ei olle
mind kätppiddi tallotanud minno ello ot-
sani? Eks ei olle omma rahho inglit minno
wasto saatnud, minno süddant selle wiimse
wallo wasto kinnitama? Kas ta ial mind

mahhajättaks minno surma tunnikeskel?
Oh, ei mitte, mo poeg! Minno tee-kond
siin Ma peäl on otsani ärrakāidud. Kal-
lan omma iggawesse isä-ma pole." Sel-
lesamma wiimse sanna järrel jāi se jum-
malakartlik wannake keletumaks, lōi kae-
ga poia ja temma laste pole, sirutas siis
ārrandergend kād dñnistamisē kōmbel
wālja, ja heitis üsna lahke nāoga hinge.

Lapsed matsid tedda auuga, piddasid
keif temma targad sannad truište meles,
ja aiasid jummalakartlikko ello. Sedda
wisi said nemmadki omma surma tunni-
keskel hinge toetamist ja waimo jahhuta-
mist üllewelt kätte.

3.

Kindel lotus Jummal peäle.

Abraam, ustlikude isä, ellas Harani
maal, kuhho olli lainud omma isäga, Ta-

ra nimmi, ja omma perrega ning feigega, mis temma parrast olli. Parrast kui temma ellatand isä olli surnud, wõttis Abraham kätte, ennesele parrida sedda warrandust, mis isä olli järrele jätnud sel wiljalisel Harani maal. — Joudis siis Abrami kätte Issanda käsk, mis ennast sel wilsil andis kuulda: „Minne omma maalt wälja ja omma suggulašte seltsist senna male, mis tahhan sulle näidata.“ Ja olgo kü, et Abramil omma parris maal kaunis hea põlli olli, ommeti wõttis temma Jehowa käsko heaks, jättis omma isä-maad mahha, ja läks seält wälja ilma teadmata, kuhho pole piddi sammud kallama. Jubba olli kahhe päwa teed eddasi läinud, et tullid temma wasto teekäiad, kes kaupmehhed, ja Abrami isä maalt ollid. Tullid praego Egiptusse ja Arabia maalt, kame: lide hulgaga ja mitme kalli warrandussega; ning ollid nüüd omma isä-ma pole taggasi

minnemas. Kui juhtusid tee peäl Abramiga kokko, küsisid temmalt ja ütlesid: Mis Ma pole kånab sinno tee-kond? Teine kostis: Lähhan ehk kaugele male. — Küsisid jälle: Kuidas selle Ma nimmi on, ja mis tee peäl saad senna? — Abraam ütles: Ei tea selle Ma nimme, egga tunne sedda teed, mis senna pole wiib. — Naer: sid kaupmehhed sellesamma sanna parrast, pilkasid Abramit, ja ütlesid: Kes peab sind siis juhhatama ja sinuule teed näitma kõrbes, et sinna ei lähha hukka feigega, mis sul kasas? — Se peäle wastas Abraam ütteldes: Se, kes mind käsknud, minno isä-maalt wälja minna, küllab sesamma wõttab minnule teed juhhatada. — Kaupmehhed läksid pilkades omma teed eddasi. Abraam jäi kindlaste sellesamma tee peäle, mis olli kohhe kakkatusses ennesele nago sedda feige parrajamat ärrawallitsenud, ja sai wimaiks sedda tootusse maad kätte,

kuš temma kōikumatta lotušt Jummal peäle
tāieste temmale kätte tašfuti.

4

Jummala nāggematta armo : wal-
litšus.

Kauget maal hommiko pool ellas ükš
weike rahwa selts, mis kangešte hoidis eb-
hausso ja wōdra jummal tenistusse pole.
Said siis, kui nende kunninglik wallitseja
olli surnud, issekeskis ridusse selle mehhe
pārrast, kedda piddid ommašt soust se sur-
nud kunninga assemele wallitsema. Wōt-
sid wimašs sedda nou, üht usna wobrast
meest, Jēraeli soust, Abia nimmi, ennešte
jure kutsuda, et kui kunningas nende ülle
wallitseks. Se sündis sel aial, mil Sal-
maneser, Ašsuri rigi kunningas, Jēraeli
riki olli ārrahāwuitand ja rahwast wangi
winud. — Abia olli tark ja jummalakart-

lik mees, kelle südda raškešs lāks, need al-
wad paggana usso wišid nāhhes, mis ollid
likumas nende jures, kedda ta piddi eddes-
piddi wallitsema. Kui keik melitaminne,
lahke palluminne ja kōwwa maenitseminne
ei moddund suggugi, rahwa meelt pōdrda,
lāks kunninga waim nukrašs temma sees.
Agga Jēšanda Waim rākis temma wai-
mule, üteldes : „Kas sa ehk mōtled, nago
ma ei jākšaks selle rahwa wōdra : jumma-
latte kuiud ārrahukkata? Kannatan agga
nendega, ja lasšen omma armo-pāikešt paš-
ta nende peäle. Te sinna nendasammoti!“
— Sedda maenitsust mōda wallitseš Abia
eddespiddi kannatlikko ja targa melega.
Rahwa luggu lāks sešt kōl muišt parre-
maks; agga ommeti wanna ellatand kun-
ningas ei saand wimašs neist mitte tāieste
jäggo. Olli siis ses lotušses, et temma
poeg, kes selle au jārre pārria olli, ehk mōn-
nufaminne woiks kōrda sada se nouga,

rahwa meest pöördä. Kui nüüd lahkusis
ford olli kätte jõudnud, kogu temma
omma rahvast ennese ümber kooko, ja ku-
lutas neile needsinnatsed sannad: „Näe,
lähhan nüüd surrema, ja poeg saab teie
kuningaks. Tedda teie ei olle kü tännini
mitte pallest pallesse tunda sanud; agga
küllab sate temma wallitsussest nago heast
wiljast arro, mis saggune temma on. Wõt-
ke selle sanna kuulda, kes lähhab targaste teid
juhhatama.“ — Rahwas lubbas sedda Abi-
ale, heitis sannakulelikult temma poia alla,
ja sest tousis rigile suur on. Selle nore
kuninga wallitsus olli ühhe lahke ja targa
issa-wallitsusse sarnane. Keik kassud, mis
temmalt wähalaksid, ollid täis digust ja
armo. Nenda kui helde Jummalä päikesse
joned ja soiad wihmad wilja-maad kossu-
tawad, sel wiisil wallas selle näggematta
wallitseja lahke ja armo meel head ja õnne
iggaühhe peäle, kes püdis, kuninga targa

mele järrele tehha. Kuspool ial hädda
juhtus, seal andis kuninga abbi ennast
kohhe tunda. Sedda pannid keik immeks
ja rääksid nenda issekeskis: „Meie ei olle
omma wallitsejat weel mitte filmaga näi-
nud; kuidas temma ommeti meid keiki
näab, ja tunneb keik meie hädda ärra?
Need kuiud, mis meil tännini jummalaks
on olnud, on meil nähtawad kül meie sil-
made ees. Agga paljaks sedda head on,
mis olleme neist kätte sanud? Oh et sel-
legi pallet meist saaks nähtud, kes meile
hopis ennam armo saatnud, kui meie näh-
tawad jummalad! Mis süddamelikko ig-
gatsemissegä annaksime ennast temma liggi,
tedda tännades keige temma heldusse ja
tarkusse eest!“ — Teised wötsid kätte ja
teggid ennestele kuiusid, mis, nende ar-
wates, kuninga näo sarnatsed piddid ol-
lema. „Waatke,“ ütlesid teine teise wasto,
„nenda on wiisiste temma näggo. Selle

kuio sarnane ta peab tõeste ollema." —
Wimaks, kui rahwa iggatseminne iſka su-
remaſ kaſwis, koggusiſid nemmad hulga-
teſte kunningliſko ſoia wärrawatte ette
kõkko, ja pallusiſid ärdaſte kiſſendadeſ:
Oh helde iſſand-kunningaſ, anna omma
lahket pallet meile nähha!" Eiſ waſ need
kõrgeſ wärrawad andſiſid lahti. Ululiſ kun-
ningaſ aſtuſ wälja, rahwa waſto üttel-
deſ: „Waatke, minna ollen teie walliſe-
ja!" — Rahwaſ õnniſtaſ tedda ja diſkaſ
temma pole. Waatſiſid ükſi ſilmi temma
peäle ja üteliſid immetelledes: „Eks meie
ei olle temma pallet ammegi näinud?" —
Eſt temma olli tihti rahwa ſeaſ kõndinud
ja ilma neiſt tundmata nende maiades ol-
nud. Ollid tedda agga kunninga teenriſ
piddanud. — Kui rahwa diſkamisse heäl
maddalamaks olli läinud, lōi kunningaſ
kääga nende pole, et piddid koggone wait
ollema, ja rākiſ nende waſto nenda: „Eh

ollete tännini arwanud, kui olleſiſid minno
ſilmad, minno keel, minno uled, minno
kääed ehk jallad, need minno liikmed ſiit
ſadiſ minno walliſuſt teie ülle korda ſaat-
nud? Oh ei mitte! mo armsad! waid ſe
üllem Waim, keſ teid tännini minno läbbi
on truiſte juhhatanud, teile armo ja abbi
teinud ja teid õnniſtanud, tedda teie
ei nä mitte, egga temma ei ſa teie ſurre-
liſko ſilmile mitte ſel wiſil ilmiſiſ, nenda
kui nüüd mind näte palleſt palleſſe. Ei
minnagi olle tedda näinud, ſeſt et minno
ſilmad ei olle ka muud kui ſurreliſkud.
Eh kuidaſ armate? Kaſ ſate küſ ſedda
tarkuſt ja diguſt ja helduſt, miſ minnuſt
kidaſe, ſilmaga nähha ehk kätteſeſe kaſta?
Needsammad kolm waimo-andi ollid teil
liggi, ſenni kui kõndiſin teie hulgaſ ilma
teie teadmata. Nüüd näte mind küſ ja
minno teggomodo; agga ſe õnniſtamisse
Waim, miſ minno läbbi teid walliſeſ, ſe

jääb teile segipärrast näggematta. Ja ar-
wage sedda nüüd moislilikult ärra: Kas
kül se minno nähtaw näggo, mis ihhalda-
site ni wägga tunda sada, kas se ial olleks
sanud, sedda head toimetada, mispärast
minno wallitsussega rahhul ollite? Kas
kül ellades se, mis nähtaw asfi on, saaks
sünnitada sedda, mis näggematta on? Ka
se minno seestpidine meel, mis teile head
sowis ja monda head ka kätte jäggas, se
ei olle mitte minno pärralt, egga tulle mitte
minno auuks; waid selle pärralt se on, ja
selle auuks se tulleb, kes mind teie wallitse-
jaks on seadnud. Ja sellesamma keige ar-
mo Waimo wiis on se, näggematta kae
lääbbi õnnistada." — Nenda se au- wäart
würst rakis. Rahwas läks siis tännades
ja auustades koiu pole, ja káies kiskusid
ommad wõbrad jummalad assemelt mah-
ha ja wiskasid neid purruks. Hakkasid
nüüd wast sedda näggematta iggawest

Jummalat tenima ja tedda ükspäiniš kum-
mardama.

Agga, kas teiegi, armsad ma- rahwas,
ollete seddasamma teinud? Kas teiegi ol-
lete ommad wõbrad jummalad ärrahawwi-
tanud ja katki murdnud? — Ehk wastate
se peäle: „Egga meie, Jummal olgo tãn-
natud, ei teni mitte wõbrad jummalaid.“
Wiisiste teniwad ni mitto teie seast wõb-
raid jummalaid. Eks neid ei olle paljo,
kes omma süddame himmud teniwad, kui
on: holetusse, laiskusse, roppo ello, pras-
simisse, lahkumisse, wargusse, walletamis-
se, ja keik nisuggused alwad himmud?
Nãte, needsammad on nende wõbrad jum-
malad. Pearwad neid omma süddame al-
tari peält mahhakistma, ja hakkama, sedda
tõssist pühha Jummalat tenima, ning,
temma tarkust ja heldust auustades, alland-
likul ja lapselikul wiisil temma näggemat-
ta armo-wallitsusse alla heitma. Se wast

sadab kaddumatta head siin aialikkult ja
seäl iggaweste!

5.

Unusta isä ja emma, et sinno käsfi
hästi käib.

Uks au: wäart wanna mees olli kui tru
tõteggia ja tarf jummalakartlik maiapid-
daja, Jummaladnnistamisse warral, hästi
riffaks läinud. Seäl ei olnud mitte kop-
pikat, mis üllekohtusel wiisil olli sadud.
Prufis ka omma warrandust taewase ar-
mo:andia auuks, ning omma ikho ja hinge
tarwidusfeks. Temmal olli kolm poega,
kes pahhas naesemehhed ollid. Kui nende
laste arro nattuke hawalt suremaks läks,
ostis wanna joukas isä igga lapsele ühhe
hea perre kohha, ja asutas neid ni ausas-
te, et maia:piddaminne ilma keelmata
saaks korda minna. Enne kui poiad isä

maia:st lahkusid, koggus isä neid ennese
ümber kokko, pallus neid lahkeste, ja mae-
mitses neid kowwaste, et piddid Jumma-
lat allati süddames ja silmade ees kandma,
truište tõdd teggema, omma abbi:asadege
ja keige omma perrega kalli rahho ja sob-
russe sees ellama, ning lapsed ja teniad
targaste ja jummalakartlikult käwatama.
Dnnistas neid siis ja jättis neid Jumma-
laga. — Wannem poeg, kohhe kui olli
omma kae peäle sanud, unnustas peagi
isä head ja tullusat maenitsust ärra, hei-
tis prassimis:se, lahkumis:se ja hulkumis:se
peäle; ei wiitsind maad truište harrida,
waid raiskas aega, ja pillutas perre war-
randust ärra liajomis:se, lada midllamis:se
ja hobbose kauplemis:sega. Monne aasta
pärast olli jo üsna kehwa põlwe peäle sa-
nud. — Kestminne poeg olli muido kül-
ferme tõteggia:mees, kel agga se süddame
wigga olli, et ei holind sureste hinge har-

rimisest egga waimo pühhitsusest; ja
kes ka selle polest isä maenitsused olli
mahha jätnud, et ei oskand mitte nae-
sega egga perrega rahho ja ühhomelelise
ello sees ellada. Lapsed kaswasid temma
maias kui metsellajad üles. Ei olnud üh-
tegi head luggu temma katusse al.
Temma pahha nukker meel tõstis ühtepuh-
ko nurrinat ja kibbedat taplemist. Leiwa-
lapsed tüddinesid peagi ärra, ja teggid
kiuste pärrast, otsego ühhed terrawad of-
sad, keiksuggu kahjo perrele ja maiale.
Lapsed saatsid isäle mitmel wiisil melehai-
gust ja häbbi, ja sest, et teggid wallatuma
ja tiggeda mele sees naabrettele suurt liga,
pidi nende willets isä sedda ühtepuhko
ja wahhelt ränga kullutussega ärratasu-
ma. Nenda läksid siis ka teise mehhe per-
reastjad üsna hukka, ja tühhi joudis tem-
ma kätte. — Kolmas selle ausa wana
isä poeg mõistis ütsipäinis, kei targad

maenitsuse sanna, mis olli isä kääst
sanud, truieste meles piddada, ja sedda wiis
isä mällestust ka siis weel auustada, kui
isä jo ammogi olli puhkamas. Ellas om-
ma naesega, perrega ja naabrettega kalli
rahho sees; olli omma jummalakartlikko
mele läbbi, ja kui tru ning holas maiapid-
daja koggone omma perrele ausaks õppe-
tusseks. Temma õige ja lahke mele pär-
rast seisis leiwalapsed ja teniad kaua seal
perres, ja saatsid armastuses paljo kasso
temma maiale. Lapsed kaswasid tarkuses
ja armus Jummal ja innimeeste jures.
Kõrtsi kohhad ollid neil keikidel seal per-
res üsna wõdrad ja alwad kohhad. Maias
ei petud wina tillagi. Seeb se olli, et
Jummal neid hoidis ennamiste kalli ter-
wise ja tuggewa rammo jures, ja et õnnis-
tas nende kätte tööd, nenda et kibbe pea-
toidusse murre ialgi neisse ei putunud,
ning et neil allati joudo ülle olli, waesi ja

håddalissi aidata. Et sedda ikka süddame-
likko römoga teggid, ja pealegi keik muud
jummalakartlikkud kumbed holega tagga-
noudsid, seddasamma kallist meelt korjasid
ennestele sellega, et piddasid omma firriko
ja koddust pühhitsemist sure au sees. —
Se armas põlli, mis selle kolmandama
wenna ossaks olli sanud, eks se ei toud-
nud temmale hakkatusses kohhe sest, et
olli moistnud, omma wagga ja targa isä
juhhatamisled ausaste meles piddada ja
tuddimatta sedda möda ellada! — Kuidas
arwate nüüd, mo armisad? Sedda neist kol-
mest lähhaste ennestele ello-märgiks wõtma?

6.

**Wina-prufoimine maias faub wahhelt
järsko ja hõlboga.**

Uhhes meias olli tannini se pruuf olnud,
et perrele igga piäw hommikul ja õhtul

su-täis wina jäggati. Maia-wallitseja olli
selle wallemõtlemisse peäl olnud, kui peak-
sid need su täied ärrakulluma, perre rahwa
joudo tuggewamaks tõsta, ja rängema tõ-
kallal neid terwise jures hoida. Olli pea-
legi lootnud, nenda teniad keelda, kõrtsist
otsimast sedda, mis koddokätte said. —
Et agga sesamma pahha kõrtsi te ei jänud
segipärrast monne polest mitte koggone
laimata, ja sest, et maia-wallitseja isse wast
hiljaste, nende wagga armsa ja tullusa
ramatude läbbi, mis se aulik Krawila
Krahwi Herra on kirjotanud, olli teada
sanud, kuida igga su-täis jo mitmele kur-
jaks kiusajaks woiks tulla; astus maia-
wallitseja ühhel hommikul perre sõma-laua
jure, ja ütles selle teniale, kes jo täieste
lakskummend nelli aastat seal perres olli
paigal olnud, ja selle holeks pruuli ja
monne mu tarwidusse ammet olli antud,
et piddi sest aiaast se eest hoolt kandma,

et maias allati õllut ollekš warrakš wal-
mis, sest et perre piddi iggal nãddalal kakš
ford õllut sama, mis tãnnini agga pũhha-
pãwal seãl olli prukikš olnud. Selle wasto
piddi wina: jãggaminne seãl maias kog-
gone lõpma. Utles weel omma perre-
rahwale, et se nende seast, kes ei ollekš
sellesamma seãdušsega mitte rahhul, ja kes
sest pãwast sedda alwa kõrtsi kõhta lakku-
misse pãrrast lãhhãkš katsuma, tenistussest
kõhhe lahti ollekš. Se tener, kes tenis-
tusse aastade polest seãl perres se wannem
olli, wõttis kãtte ja ütles: „Tãnnime
keik selle nou eest, mis ollete meie heakš
wõtnud. Tootame kindla sannaga, et
wina: prukiminne peab wiimse tilgani
meie jurest lõpma.“ Seddasamma lub-
basid keik teised leiwalapsed õhhest suust
ja lahke nõoga. — Se peãle tãnnas
nõud jãlle maia: išsa omma poolt per-
ret selle targa ja jummalakartlikko nou

pãrrast, mis ollid omma hinge hoidmis-
sekš ennestele wõtnud. Tãnnas neid
ka se eest, et nemmad ei tahtnud omma
lahkumisse lãbbi selle wanna maia: išsa
sõddant mitte raskekš tehha. On ka
tãnnini issekeskis ennamiste rahho sees
ellanud, ja tassase ja lahke sannaga
õksnes lãbbi sanud, Jummalale olgo au!

Sesamma lũhhike juttustaminne ei
maksakš kũl muido sureste mitte, muud
kui agga, et se ašsi, mis siin nimme-
tati, sannast sannasse seãl maias on sũn-
dinud, ja et sest ka nãikse, kui peagi
perres heaga fõrda saab, siis kui lei-
walapsed armastusse melega maia ja
temma wannematte pole hoiamad.
